

Bijlage: wijzigingen verordeningen / beleidsruimte

Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Bergen 2012 Regelt in welke situaties cliënten recht hebben op een toeslag op de normuitkering of een verlaging daarvan.		
Technische wijziging	Aanpassing	Evt. Nieuw en/of gewijzigd artikel
<p><u>Doelgroep</u> Jongeren tot 27 jaar behoren vanaf 1/1/12 niet meer tot de doelgroep van de WIJ maar tot die van de WWB.</p>	<p>Gemeente kunnen er voor kiezen om de doelgroep op te rekken zodat de groep 18 tot 21 jarige ook onder de toeslagenverordening gaat vallen (nu 21 tot 65 jaar).</p> <p>In de modelverordening is er voor gekozen om 21 jaar als ondergrens te hanteren, omdat de uitkering van jongmeerderjarige gehuwden anders te laag zou kunnen uitvallen.</p> <p>Beleidsvrijheid om doelgroep op te rekken</p>	2
<p><u>Inwonende meerderjarige kinderen of ouders</u> Nieuw in de WWB is dat meerderjarige kinderen én ouders van meerderjarige kinderen die in dezelfde woning wonen in beginsel tot hetzelfde gezin behoren.</p>	<p>Deze personen kunnen slechts in gezamenlijkheid aanspraak op bijstand maken. Onder „kind wordt in dit verband mede verstaan het stiefkind en de echtgenoot of echtgenote van het eigen kind of stiefkind en voor de toepassing van artikelen 9, 25, eerste lid, 26 en 30, tweede lid WWB het pleegkind.</p> <p>Geen beleidsvrijheid</p>	
<p><u>Medebewoners</u> Gemeente hebben de keuze om wanneer het gezin bestaat uit drie of meer meerderjarige kinderen die een medebewoner hebben de uitkering niet te verlagen vanwege het inkomenseffect. Door af te zien van de verlaging van de uitkering kan dan een vorm van compenserende inkomensondersteuning plaatsvinden.</p> <p>- Bij grote gezinnen wordt het toeslagen- en verlagingenbeleid onverkort toegepast (verordening blijft ongewijzigd)</p> <p>- Bij grote gezinnen wordt in de verordening geregeld dat bij een x aantal meerderjarige gezinsleden wordt afgezien van de verlaging van de norm of toeslag</p> <p>- Bij grote gezinnen blijft de verordening ongewijzigd. Bij een x aantal meerderjarige gezinsleden wordt in individuele gevallen of als regel afgezien van verlaging van de norm of de toeslag, met toepassing van artikel 18, eerste lid jo, vierde lid WWB.</p>	<p>Wij stellen voor om in artikel 4 van de toeslagenverordening op te nemen dat bij drie of meer meerderjarige gezinsleden wordt afgezien van de verlaging van de norm of toeslag. Wij kunnen ons vinden in het standpunt dat het onwenselijk is om de norm te verlagen wanneer er drie of meerdere personen moeten rondkomen van de gezinsnorm.</p> <p>Beleidsvrijheid om evt. ook geen rekening te houden met grote gezinnen</p>	4
<p><u>Verzorgende / verzorgingsbehoevende</u> Er ligt een keuze ten aanzien van de vraag of de verzorgende / verzorgingsbehoevende ook in de nieuwe verordening worden aangemerkt als inwonende voor de bepaling of een toeslag of verlaging moet worden toegepast.</p>	<p>De geest van de wet is dat familieleden die in één huis wonen, veel kosten delen, en daarom minder uitkering nodig hebben. Bovendien werkt het rechtsongelijkheid in de hand. Het is redelijk om de verlaging nu ook toe te passen op verzorgende /verzorgingsbehoevende, zowel in de geest van de wet en om de rechtsongelijkheid niet te groot te laten zijn.</p> <p>Voorstel is de categorie verzorgende /verzorgingsbehoevende niet meer buiten beschouwing laten als inwonende.</p>	

	Beleidsvrijheid de groep buiten beschouwing te laten	
<u>Schoolverlaters</u> De mogelijkheid om de norm of toeslag te verlagen i.v.m. het recent beëindigd hebben van een studie of beroepsopleiding blijft gehandhaafd.	<p>In aansluiting daarop is het mogelijk dat bij een gezin, in het bijzonder een gezin met drie of meer meerderjarige gezinsleden, met een schoolverlater, onverkorte toepassing van de verlaging ertoe zou kunnen leiden dat er een inkomensniveau ontstaat dat niet meer toereikend is. Overweging kan zijn om in dergelijke gevallen af te zien van de verlaging i.v.m. schoolverlating, dan wel uit een oogpunt van deregulering in het geheel af te zien van deze vorm van verlaging.</p> <p>Wij stellen voor om in aansluiting op artikel 4 van de toeslagenverordening geen verlaging toe te passen bij schoolverlating wanneer de schoolverlater behoort tot een gezin van drie of meer meerderjarige gezinsleden. In alle andere gevallen blijft de schoolverlaters korting bestaan zoals dit in het verleden ook gebeurde.</p> <p>Beleidsvrijheid verlaging wel toe te passen bij grote gezinnen.</p>	6
<u>Inwonende studerende of schoolgaande meerderjarige kinderen</u> Ten aanzien van inwonende studenten of scholieren is bepaald dat zij niet tot het gezin behoren bij een inkomen tot €1.023,42 netto per maand (80% van het WML).	<p>Uit een oogpunt van eenvoud en uitvoerbaarheid wordt overwogen om bij een inwonend studerend of schoolgaand kind met resp. WSF2000 of WTOS aan te nemen dat het kind geen kosten kan delen met de ouder (s).</p> <p>Geen beleidsvrijheid</p>	4
<u>Verlaging toeslag alleenstaanden 21 en 22 jaar</u> Bij invoering van de WIJ is artikel 29 WWB, dat regelde dat voor 21- en 22-jarigen de toeslag kon worden verlaagd, vervallen. De betreffende bepaling werd opgenomen in de WIJ.	<p>Dat betekent ook dat als de gemeente ervoor gekozen heeft om voor 21- en 22-jarigen in de Toeslagenverordening WIJ een lagere toeslag toe te kennen, en dit beleid gehandhaafd wordt, dit nu in de Toeslagenverordening WWB geregeld moet worden.</p> <p>Beleidsvrijheid geen lagere toeslag</p>	7
<u>Overgangsrecht</u> De toeslagenverordening gemeente Bergen zoals vastgesteld op 18 december 2003 blijft echter tot 1 juli 2012 van toepassing op degene, die vallen onder het overgangsrecht, als bedoeld in artikel 78s WWB.		

Afstemmingsverordening WWB, IOAW en IOAZ gemeente Bergen 2012 Regelt de verlaging van een uitkering en de duur daarvan als cliënten zich niet houden aan voorwaarden die aan de uitkering verbonden zijn.		
Technische wijziging	Aanpassing	Nieuw en/of Gewijzigd artikel
<u>Intrekking WIJ</u> Door intrekking van de WIJ vallen jongeren onder het regime van de WWB en wordt de afstemmingsverordening WWB ook op hen van toepassing.	Voor jongeren geen specifiek c.q. zwaarder afstemmingsbeleid invoeren. Ook niet ten aanzien van het zeer ernstig misdragen. In de huidige WWB, IOAW en IOAZ afstemmingsverordening en WIJ afstemmingsverordening is het beleid ook identiek. Beleidsvrijheid apart regime op te stellen	
<u>Verplichtingen</u> Een aantal nieuwe verplichtingen wordt in de aangescherpte WWB opgenomen. Schending van deze verplichtingen kunnen aanleiding geven tot het opleggen van een afstemming.	<ul style="list-style-type: none"> - de verplichting mee te werken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak; - de verplichting voor jongeren om een aanvraag niet eerder in te dienen dan vier weken na melding. - De verplichting om gedurende deze „wachtijd te zoeken naar mogelijkheden voor werk of scholing - Het college krijgt de bevoegdheid om van mensen met een uitkering op grond van de WWB, IOAW en IOAZ naar vermogen een tegenprestatie te verlangen voor het verlenen van uitkering. Die tegenprestatie dient te bestaan uit onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden. <p>De tegenprestatie: Is niet gericht op arbeidsinschakeling; Mag niet in de weg staan aan acceptatie van arbeid of re-integratie; Bestaat daarom uit werkzaamheden waarvan omvang en duur beperkt zijn; Bestaat uit werkzaamheden die de uitkeringsgerechtigde naar vermogen kan verrichten; Wordt onbeloond verricht naast of in aanvulling op de reguliere arbeidsmarkt (additioneel); Kan niet worden ondersteund door het college met voorzieningen als scholing, kinderopvang en premies.</p> <p>Geen beleidsvrijheid</p>	8
<u>Gedragingen van meerderjarige gezinsleden</u> die tot 1 januari 2012 niet tot het gezin werden gerekend, kunnen vanaf die datum gevolgen hebben voor het inkomen van de (overige) gezinsleden. Hoewel het uitgangspunt van de wetgever is geweest dat de omvang van het gezin niet van invloed zou moeten zijn op de hoogte en duur van de sanctionering, kan daar in de praktijk behoefte aan bestaan, mede gelet op het individualiseringsbeginsel. Op grond van dit beginsel dient de bijstand mede afgestemd te worden op de omstandigheden van de belanghebbende en het gezin	Voorgesteld wordt om in beleidsregels/ werkinstructies op te nemen op welke wijze met de gezinssamenstelling rekening wordt gehouden. Beleidsvrijheid gedragingen grote gezinnen	
<u>Overgangsbepaling</u> In de wet aanscherping WWB gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van belanghebbenden zijn de overgangsbepalingen opgenomen.		

Verordening Langdurigheidstoelage gemeente Bergen 2012 De hoogte van de langdurigheidstoelage en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.		
Technische wijziging	Aanpassing	Nieuw en/of gewijzigd artikel
Wijziging begrippen	alleenstaand, alleenstaande ouder en gezin → belanghebbende Geen beleidsvrijheid	
<u>Toepassing van de huishoudtoets:</u> Alle meerderjarige gezinsleden moeten vanaf 1 januari 2012 aan de voorwaarden van artikel 36 WWB voldoen, en ontvangen gezamenlijk gezinsbijstand.	Geen beleidsvrijheid	
<u>Bij gezinnen van drie of meer meerderjarige gezinsleden zal uit het gezamenlijke inkomen meer kosten betaald moeten worden.</u> Opties - versoepelen voorwaarden toekenning - Verkorten duur referentieperiode van vijf naar drie jaar - Toeslag met X % verhogen - Hanteren van de nieuwe inkomensgrens van 110 % van de bijstandsnorm (Artikel 36, zesde lid WWB 2012)	Nieuw artikel 3a, lid 2: voor gezinnen van drie of meer meerderjarige gezinsleden uitgaan van de toeslag voor gehuwden, verhoogd met (25 %). Beleidsvrijheid tot 'geen versoepeling grote gezinnen' mogelijk	3a
Nieuwe inkomensgrens is maximaal 110%	120 % → 110% Geen beleidsvrijheid	2
<u>Invloed van de wijziging van de betekenis van het begrip 'gezin' op de voorwaarde 'geen zicht op inkomensverbetering':</u> Een belanghebbende binnen het gezin kan een studie of opleiding volgen. Waardoor er geen langdurigheidstoelage toegekend kan worden. Optie: Naast bovenstaande hebben veel gemeenten ter invulling van de voorwaarde 'geen uitzicht op inkomensverbetering' bepaald dat de belanghebbende in de referentieperiode aan de arbeidsverplichting moet hebben voldaan en/of geen inkomen in verband met arbeid mogen hebben ontvangen. versoepelen invulling van 'uitzicht op inkomensverbetering'; bijvoorbeeld afzien van toetsing op arbeidsverplichtingen	Voor een gezin met drie of meer meerderjarige gezinsleden een soepeler regime hanteren: Nieuw artikel 3a, lid 1: de in artikel 2, lid 2 genoemde voorwaarde niet van toepassing laten gelden. Beleidsvrijheid tot 'geen versoepeling grote gezinnen' mogelijk	3a
<u>Overgangsbepaling</u> Voor de gezinsbijstand en de huishoudinkomenstoets geldt een overgangstermijn van zes maanden tot 1 juli 2012 (artikel 78s WWB). Voor de inkomensnormering in het kader van de langdurigheidstoelage geldt een overgangsregeling tot 1 april 2012 voor degene aan wie op 31 december 2011 een langdurigheidstoelage werd verleend. Indien in voorkomende gevallen na 1 januari 2012 het recht op langdurigheidstoelage moet worden beoordeeld, en het een situatie betreft waarin ook de regels van het overgangsrecht met betrekking tot de huishoudinkomenstoets tot 1 juli 2012 van toepassing zijn, is het uiteindelijk aan het college om de vaststelling van het recht op langdurigheidstoelage via de voor de individuele cliënt gunstigste overgangsregeling te laten verlopen. Dit kan dus net als in het geval van de huishoudinkomenstoets neerkomen op 1 juli 2012.		

Participatieverordening gemeente Bergen 2012 Regelt de wijze van ondersteuning bij arbeidsinschakeling en de gemeentelijke voorzieningen daarvoor.		
Technische wijziging	Aanpassing	Nieuw en/of gewijzigd artikel
<u>Wet investeren in jongeren (WIJ) is per 1 januari 2012 ingetrokken.</u> Hiermee vallen jongeren onder het regime van de WWB en de Participatieverordening.	De arbeidsinschakeling van jongeren wordt geregeld in beleidsregels, werkinstructies en beleidsnota's (denk aan: het Jongerenloket). Bij WIJ als formele grondslag, verklaren dat dit vanaf 1 januari 2012 ten titel van de WWB plaatsvindt. Dit heeft geen specifieke consequenties voor de Participatieverordening. Geen beleidsvrijheid	
<u>Jongeren zijn cf. artikel 31, lid 5 WWB uitgesloten voor:</u> inkomstenvrijlating, premies, vrijlating van onkostenvergoedingen voor vrijwilligerswerk en plaatsing in participatieplaatsen	Toevoeging Artikel Voorzieningen voor jongeren: In afwijking van de artikelen a tot en met z kunnen de volgende voorzieningen, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de wet, niet worden ingezet voor de arbeidsinschakeling van belanghebbenden jonger dan 27 jaar: a. Onbeloonde additionele arbeid als bedoeld in artikel 10a van de wet; b. De voorzieningen bedoeld in artikel 31, vijfde lid van de wet. Geen beleidsvrijheid	13
<u>Voor een ieder die onder het regime van de WWB valt, moet een plan van aanpak worden opgesteld.</u> Dus ook voor de jongere. De jongere krijgt geen leerwerktraject (was een recht) meer aangeboden, maar een plan van aanpak (is een plicht bij arbeidsinschakeling)	Toevoeging Artikel Plan van Aanpak: Het college stelt de vorm en inhoud van het plan van aanpak vast, alsmede de wijze waarop en de mate waarin de evaluatie van het plan van aanpak bedoeld in artikel 44a, van de wet, plaatsvindt. Geen beleidsvrijheid	8
<u>Alleenstaande ouders met een ten laste komend kind tot 12 jaar hebben recht op een verlengde vrijlating, volgend na de 'reguliere' inkomensvrijlating van gedurende 6 maanden.</u> De arbeid moet bijdragen aan de arbeidsinschakeling. De verlengde inkomensvrijlating houdt 12,5 % van de arbeidsinkomsten tot maximaal € 120,00 per maand voor een maximale periode van 30 maanden in.	Het is aan het college om te bepalen of, en in hoeverre de vrijlating wordt toegekend. De raad kan in de verordening daarvoor beleidskaders opstellen. De raad kan bijvoorbeeld de voorziening alleen beschikbaar stellen voor bepaalde groepen alleenstaande ouders. Toevoeging Artikel Voorzieningen voor alleenstaande ouders: Het college maakt onder de volgende voorwaarden gebruik van de bevoegdheid om het inkomen van alleenstaande ouders vrij te laten als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel r, van de wet: de inkomensvrijlating wordt slechts toegekend aan alleenstaande ouders die tot één van de volgende doelgroepen behoren: a. alleenstaande ouders met een verslavingsproblematiek? b. alleenstaande ouders met een kind dat zorgbehoevend is? c.... Geen beleidsvrijheid	14
<u>Overgangsbepaling</u> In artikel 78t, derde lid WWB is nog specifiek overgangsrecht geformuleerd ten aanzien van een werkleeraanbod dat is gedaan voor 1 januari 2012. Dit aanbod moet gestand worden gedaan tot uiterlijk 1 juli 2012 maar wordt vanaf 1 januari 2012 geacht ondersteuning in de zin van artikel 9 WWB te zijn. Een en ander heeft geen specifieke consequenties voor de Re-integratieverordening WWB.		

Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand gemeente Bergen 2012
 In de motie Blanksma-Spekman c.s. vraagt de Tweede Kamer de regering om gemeenten financieel af te rekenen als zij onvoldoende bijdragen aan de doelstelling om het aantal kinderen uit arme gezinnen dat om financiële redenen maatschappelijk niet meedoet, met de helft terug te dringen. Bij de uitvoering van deze motie heeft de regering echter gekozen voor een uitwerking die recht doet aan het uiteindelijke doel van de motie, namelijk het steviger stimuleren van gemeenten om daadwerkelijk werk te maken het aantal kinderen uit arme gezinnen dat maatschappelijk niet meedoet om financiële redenen terug te dringen. Daartoe voorziet dit wetsvoorstel in een verordeningsplicht voor gemeenteraden ten aanzien van artikel 35, vijfde lid, van de WWB.

Technische wijziging	Aanpassing
	<p>Met de verordeningsplicht krijgen colleges de opdracht om op lokaal niveau gerichte –generieke dan wel individuele- participatie bevorderende maatregelen te treffen voor schoolgaande kinderen.</p> <p>Uiteraard dienen daarbij de kaders van de WWB niet te buiten gegaan worden. Dat betekent ondermeer dat als het categoriale regelingen betreft, de inkomensnormering van 110% gerespecteerd wordt en dat geen inkomensondersteuning plaatsvindt aan personen die uitgesloten zijn van het recht op bijstand.</p> <p>De effecten van de verordeningsplicht op de participatie van de betreffende doelgroep worden na twee jaar geëvalueerd. Vervolgens vindt een beoordeling plaats of het wel of niet wenselijk is om structureel te blijven verplichten om op het beleidsterrein van participatie van kinderen, regels in een verordening vast te leggen en is er een afwegingsmoment om te bezien hoe hiermee verder moet worden omgegaan.</p> <p>Beleidsvrijheid i.v.m. invulling mogelijke voorzieningen</p>
<p>Geen overgangsbepaling van toepassing</p>	